

MOJA, TVOJA
**NAŠA
ZEMLJA**
★★★★★

IZMJENE USTAVA BIH

**NAŠA
STRANKA**

Ustav Bosne i Hercegovine je integralni dio Daytonskog mirovnog sporazuma potpisanog s ciljem zaustavljanja ratnih razaranja u Bosni i Hercegovini.

Nakon 27 godina i pet presuda Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP), dokazano je da je Ustav BiH diskriminatoran, praktično, prema svim građanima i građankama BiH, kojima se garantiraju prava iz

Opće deklaracije o ljudskim pravima Ujedinjenih nacija, odnosno iz Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ove presude jasno preciziraju da su postojeće odredbe Ustava i Izbornog zakona BiH, koje omogućavaju isključivo pripadnicima tri konstitutivna naroda da budu birani u Predsjedništvo BiH, odnosno delegirani u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, u suprotnosti s Evropskom konvencijom.

Jasno je da postojeći okvir, osim što diskriminira značajan broj građana, generiše i netrpeljivost unutar Bosne i Hercegovine. Smatramo da je održavanje ovakvog stanja ili dodatno komplikovanje sistema u Bosni i Hercegovini besmisleno. Umjesto „kvadrature kruga“, problem treba riješiti na izvoru.

Prijedlog izmjena Ustava BiH koji je predložila Naša stranka trenutno je jedini prijedlog koji miri kolektivne identitete i individualna prava, implementira odluke ESLJP, istovremeno pružajući potpunu ravnopravnost svima za indirektni izbor jednog predsjednika ili predsjednice u Parlamentarnoj skupštini BiH gdje svi: Srbi, Bošnjaci, Hrvati i Ostali imaju jednaka prava da predlažu, ali i da zadrže prava na zaštitu vitalnog interesa.

Pozicije u Predsjedništvu BiH su očito atraktivne zbog izborne legitimacije pobjednika i relativno bitnih ingerencija. Otklanjanjem ovih motivacija, otklonit će se i izvor prijepora. Predsjednik ili predsjednica BiH imali bi znatno smanjene ovlasti u odnosu na Predsjedništvo BiH. Cilj je takvim pristupom omogućiti da biramo jednog predsjednika s limitiranim ovlastima, a na Parlament BiH prebaciti ovlasti da bude taj koji štiti i predstavlja interese svih pojedinaca i kolektiva.

Istovremeno, domovi naroda se koriste kao instrumenti blokade, a ne u svrhu zaštite vitalnih nacionalnih interesa. Da bi se prekinula diskriminacija bilo bi potrebno značajno povećanje delegata u domovima naroda, to je bespotrebno i neracionalno. Mi smatramo da je svrsishodnije ukinuti Dom naroda i njegove ovlasti prenijeti na Parlamentarnu skupštinu i klubove naroda, odnosno klub Ostalih, koji bi se mogli formirati sa ciljem zaštite nacionalnih interesa.

Sumirano, glavni ciljevi naših predloženih ustavnih izmjena su sljedeći:

- Ukidanje tročlanog Predsjedništva,
- Izbor jednog predsjednika/ce i jedne potpredsjednice/ka posrednim putem iz Parlamentarne skupštine BiH koji će imati proceduralne ovlasti,
- Svaki državljanin BiH, bez obzira na etničku pripadnost, moći će biti biran za predsjednika/cu,
- Predsjednik/ca će biti ograničeni na samo jedan mandat,
- Ukidanje Doma naroda BiH,
- Prebacivanje dijela ovlasti Doma naroda BiH na Parlamentarnu skupštinu BiH kroz mehanizam klubova naroda i Ostalih,
- Reorganizacija Parlamentarne skupštine tako da se sastoji od 66 članova i članica, od kojih se dvije trećine biraju s teritorije Federacije BiH, a jedna trećina s teritorije Republike Srpske,
- Garantovana zastupljenost najmanje šest predstavnika iz svakog naroda i Ostalih, po četiri iz FBiH i dva iz RS,
- Skupština ima predsjedavajućeg i jednog zamjenika. Predsjedavajući Skupštine, zamjenik te predsjednik i potpredsjednik BiH će biti iz reda tri naroda i Ostalih,
- Prebacivanje nadležnosti s Predsjedništva na Vijeće ministara.

Uz izmjenu Ustava i predloženog novog upravnog sistema na nivou Bosne i Hercegovine, moramo zaštititi temelje demokratije tako što ćemo garantovati da će izborni rezultati izražavati volju građana i građanki, a ne volju onih koji broje glasove. Zbog toga je potrebno, po uzoru na brojne zemlje, uvesti funkcionalan sistem elektronskog glasanja. Glavni fokus izmjena Izbornog zakona BiH mora biti zaštita demokratije i volje svakog pojedinca, a ne dodatno komplikovanje i stvaranje dodatne diskriminacije u BiH.